

Стартова зустріч проєкту ETALON в Ужгороді

27–28 вересня 2026 року в Ужгороді відбулися заходи в межах старту міжнародного транскордонного проєкту **«Енергетичні освітні технології для поглибленого навчання та організованої мережі» – ETALON (ROUA00500)**, що реалізується в рамках Програми Interreg VI-A NEXT Румунія–Україна 2021–2027.

27 вересня до Ужгорода прибули представники румунської делегації та партнери проєкту. День був присвячений організаційним зустрічам, координації подальшої співпраці та підготовці до основної програми стартової зустрічі.

Головний захід відбувся 28 вересня 2026 року в Ужгородському національному університеті, у залі засідань Вченої ради. У ньому взяли участь представники Сучавського університету імені Штефана чел Маре, Ужгородського національного університету, ГО «Центр європейських ініціатив», науковці, викладачі, експерти та інші зацікавлені сторони.

Стартова зустріч мала дві ключові цілі: представити проєкт ETALON, його партнерство, основні заходи та очікувані результати академічній спільноті, студентам, стейкхолдерам і медіа Закарпатської області, а також презентувати освітні курси, наукові дослідження, ініціативи зі сталого розвитку та інновацій Ужгородського національного університету у сфері енергоефективності й відновлюваної енергетики. Окремий акцент було зроблено на посиленні транскордонного співробітництва між українськими та румунськими партнерами.

Офіційну частину заходу відкрили вітальні слова представників партнерських установ. До учасників звернулася **Мирослава Лендьел**, доктор політичних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Ужгородського національного університету, яка наголосила на

важливості міжнародного академічного співробітництва, розвитку сучасних освітніх технологій та поєднання освіти з актуальними науковими дослідженнями.

Учасників також привітав **Василь Лендєл**, директор Навчально-наукового інституту хімії та екології Ужгородського національного університету, підкресливши значення проєкту для розвитку навчального й наукового потенціалу університету у сферах енергетики, екології та сталого розвитку.

Від ГО «Центр європейських ініціатив» з вітальним словом виступила **Наталія Носа-Пилипенко**, голова правління організації, наголосивши, що ETALON має стати практичним майданчиком для обміну знаннями, впровадження сучасних освітніх підходів та розширення українсько-румунської співпраці.

Від провідного партнера, Сучавського університету імені Штефана чел Маре — до учасників звернувся **Радунітру Пентюк**, що представив концепцію проєкту ETALON та бачення розвитку сучасної енергетичної освіти в транскордонному регіоні. Особлива увага була приділена поєднанню академічних знань із практичним навчанням та використанню сучасної лабораторної бази. Він зосередився на питаннях енергоефективності, сучасних енергетичних систем та практичного використання технологічних рішень у навчальному процесі. Було наголошено, що підготовка нового покоління фахівців повинна базуватися не лише на теоретичних знаннях, але й на роботі з реальними даними, обладнанням та системами моніторингу. П представив сучасні підходи до цифровізації енергетичної освіти, використання цифрових інструментів та інтерактивних технологій, які дозволяють зробити навчання більш доступним, практичним і орієнтованим на потреби майбутнього ринку праці.

Важливою частиною стартової зустрічі став блок тематичних доповідей, який продемонстрував науковий, освітній та інноваційний потенціал партнерів проекту.

Наталія Король, кандидат хімічних наук, доцент кафедри органічної хімії та керівник проекту ETALON від Ужгородського національного університету, представила проект ETALON, його мету, структуру партнерства, ключові заходи та очікувані результати.

Сергій Сухарев, доктор хімічних наук, професор, завідувач кафедри екології та охорони навколишнього середовища, презентував тему «Енергозберігаючі технології та альтернативні джерела енергії в навчальних курсах Ужгородського національного університету». Доповідь акцентувала увагу на інтеграції сучасних енергетичних рішень безпосередньо в освітній процес.

Наукову складову продовжив **Артем Погодін**, кандидат хімічних наук, старший дослідник, доцент кафедри неорганічної хімії, який представив можливості застосування суперіонних конденсаторів в альтернативній енергетиці та курс «Зелені методи енергозбереження».

Михайло Сливка, доктор хімічних наук, професор кафедри органічної хімії, виступив із доповіддю «Енергетичні технології та зелені підходи: від науки до освіти», продемонструвавши важливість перенесення результатів наукових досліджень у навчальні програми та практичну підготовку майбутніх фахівців.

Про науковий та інноваційний потенціал Ужгородського національного університету розповіла **Катерина Скубеніч**, кандидат фізико-математичних наук, начальник науково-дослідної частини університету.

Окремий практичний блок був присвячений досвіду у сфері енергозбереження та енергоменеджменту. Його представила **Наталія Носа-Пилипенко**, голова правління ГО «Центр європейських ініціатив», акцентувавши увагу на важливості переходу від теоретичних знань до конкретних моделей енергоменеджменту, енергоощадної поведінки та практичних рішень для освітніх установ і громад.

До тематичного блоку також долучилися представники Сучавського університету імені Штефана чел Маре, що дозволило розглянути питання розвитку енергетичної освіти в ширшому транскордонному контексті та зіставити український і румунський досвід.

Проект ETALON покликаний сформувати сучасний простір для взаємодії науки, освіти та практики у сфері енергоефективності, відновлюваної енергетики й сталого розвитку. Особливістю проекту є орієнтація на практичне застосування знань. Йдеться не лише про навчання, а про створення умов, за яких студенти, викладачі та фахівці зможуть працювати із сучасними технологіями, досліджувати енергетичні процеси, використовувати цифрові інструменти й обмінюватися досвідом із колегами по обидва боки українсько-румунського кордону. Саме тому ETALON поєднує кілька важливих складових: освіту, науку, інновації, енергозбереження, цифровізацію та транскордонне співробітництво.

Для Закарпаття реалізація такого проекту відкриває додаткові можливості для модернізації освітнього середовища, впровадження європейських підходів до підготовки фахівців, посилення наукових зв'язків та розвитку компетентностей, які стають дедалі важливішими в умовах енергетичного переходу й відновлення України.

Після тематичних виступів учасники перейшли до відкритої дискусії та обговорення представлених ідей. Окрема частина програми була присвячена плануванню наступних заходів у межах ETALON, що дозволило партнерам узгодити подальші кроки та визначити пріоритети спільної роботи.

Стартова зустріч в Ужгороді стала не просто формальним початком проекту, а майданчиком для професійного діалогу між науковцями, освітянами та громадським сектором України й Румунії.

ETALON створює основу для довгострокової співпраці, у центрі якої — знання, сучасні технології та люди, здатні перетворити енергоефективність із теоретичної концепції на повсякденну практику. Проект демонструє, що інвестиції в сучасну освіту та науку сьогодні — це інвестиції в енергетичну стійкість, конкурентоспроможність і сталий розвиток транскордонного регіону завтра.

Прес-центр Центр Європейських Ініціатив

